

**PROJECTPLAN BIJ DE ONTHEFFINGSAANVRAAG
ARTIKEL 75 VAN DE FLORA- EN FAUNAWET
PROJECT ZUIDASDOK
PP 24-P08**

ZUIDASDOK

20 juli 2016
Versie A (Definitief)

Inhoud

Onderbouwing belang.....	3
1 Algemene informatie.....	6
2 Werkzaamheden en planning.....	7
2.1 Werkzaamheden.....	7
2.2 Werkwijze werkzaamheden.....	8
2.3 Planning werkzaamheden.....	9
3 Verbodsbepalingen.....	10
3.1 Vernielen, beschadigen, ontwortelen of op een andere wijze van de groeiplaats verwijderen van de plant.....	10
3.2 Vervoer en onder zich hebben van de plant of een product van de plant.	10
3.3 Doden en verwonden van het dier.....	10
3.4 Opzettelijk verontrusten van het dier.....	10
3.5 Beschadigen en vernietigen van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen van het dier.....	11
3.6 Verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen van het dier.....	11
3.7 Zoeken, rapen, uit het nest nemen, beschadigen of vernielen van eieren van het dier ?	11
3.8 Vervoer en onder zich hebben van het dier, dan wel eieren, nesten of producten daarvan	12
4 Ecologische inventarisatie: achtergrond	13
4.1 Methode inventarisatie	13
4.2 Actualiteit inventarisatiegegevens	14
4.3 Locatie inventarisatie	14
5 Ecologische inventarisatie: Resultaten.....	18
5.1 Plantensoort: groeiplaatsen	18
5.2 Plantensoort: verspreiding	18
5.3 Plantensoort: Omgevingscheck.....	18
5.4 Diersoort:	18
5.5 Diersoort: foerageergebieden, migratie- en vliegroutes	19
5.6 Diersoort: Omgevingscheck	23
6 Effecten	27
6.1 Effect werkzaamheden: kwaliteit	27
6.2 Effect werkzaamheden: kwantiteit	27
6.3 Effect werkzaamheden: monitoren	28
7 Gunstige staat van instandhouding.....	29
7.1 Staat van instandhouding.....	29
7.2 Afbreuk gunstige staat van instandhouding.....	29

7.3	Zorgvuldig handelen.....	30
8	Maatregelen	31
8.1	Maatregel	31
8.2	Locatie maatregel.....	32
8.3	Doel maatregel	33
8.4	Effectiviteit maatregel	33
8.5	Afhankelijk	33
8.6	Uitvoering maatregel: monitoren	34
9	Alternatieven	35
9.1	Alternatieve locatie	35
9.2	Alternatieve inrichting	35
9.3	Alternatieve werkwijze	35
9.4	Alternatieve planning	36
10	Literatuur.....	37
10.1	Gebruikte documenten	37

Onderbouwing belang

Voor het project Zuidasdok wordt een ontheffing van verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet aangevraagd voor de soorten:

- Gewone dwergvleermuis
- Ruige dwergvleermuis
- Laatvlieger
- Boomvalk

Belang vleermuizen

Ontheffing voor het vernietigen en verstoren van een vleermuisvliegrouwe en foerageergebied van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger wordt aangevraagd op basis van het belang genoemd in artikel 2, onder e, van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, zijnde: 'Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten'. Dit belang wordt hierna onderbouwd.

Belangen boomvalk

Ontheffing voor het verstoren van een jaarrond beschermd nest van boomvalk wordt aangevraagd op basis van twee belangen. Dit betreft ten eerste het belang genoemd in artikel 2, derde lid, aanhef en onder j, van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, zijnde: 'De uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling'. Voor vogels kan over het algemeen alleen ontheffing verleend worden ten behoeve van belangen genoemd in de Vogelrichtlijn. Dit eerste belang is niet genoemd in de Vogelrichtlijn. Dit eerste belang kan in dit geval echter wel aan de ontheffingverlening ten grondslag liggen, omdat er geen sprake is van verstoring met wezenlijke invloed. Tevens wordt ontheffing aangevraagd voor het belang genoemd in artikel 2, derde lid, aanhef en onder d (een belang uit de Vogelrichtlijn), zijnde: 'Volksgezondheid en openbare veiligheid'. Beide belangen worden hierna onderbouwd.

Onderbouwing van de belangen

Belang e: 'Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten'

In de toelichting bij het Tracébesluit Zuidasdok (Min. I&M, maart 2016)(paragraaf 1.1, pagina 6) staan voor de Zuidas verschillende knelpunten geformuleerd. Hieruit blijkt onder andere dat:

- Er sprake is van problematische doorstroming van het wegverkeer langs de Zuidas tussen knooppunt Badhoevedorp en knooppunt Amstel die in de toekomst nog ongunstiger wordt.
- In de Flanken van de Zuidas is door de infrastructuurbundel sprake van een sterk verminderde leefkwaliteit voor wat betreft geluidhinder, externe veiligheid en luchtkwaliteit.

Daarnaast blijkt uit de Toelichting bij het Tracébesluit Zuidasdok dat het infrastructureel netwerk van de Zuidas als internationale toplocatie een grote bijdrage aan de Nederlandse economie levert. Het kabinet heeft het belang van de Zuidas bekrachtigd in het regeerakkoord: "Het is voor economische ontwikkeling en innovatie belangrijk dat bedrijven geclusterd kunnen opereren, zoals (...) de Zuidas in Amsterdam. Deze clusters worden maximaal gefaciliteerd". In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012) is de ontwikkeling van de Zuidas als economische toplocatie en infrastructuurknooppunt (weg, spoor en openbaar vervoer) door het Rijk samen met andere overheden aangemerkt als gebiedsontwikkeling van nationaal belang. Ook eerdere kabinetten hebben de Zuidas getypeerd als belangrijke locatie door het kabinetsbesluit en station Amsterdam Zuid aangewezen als Nationaal Sleutel Project (NSP).

Het project Zuidasdok zorgt voor het oplossen van de geformuleerde knelpunten en maakt daarmee de verdere economisch ontwikkeling van deze internationale toplocatie van nationaal belang mogelijk. Hierbij zorgt de duurzame inpassing van de infrastructuur voor een betere doorstroming en een verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving. Wat betreft geluid leidt het project tot een duidelijke verbetering van de milieusituatie. Door de aanleg van de A10 Zuid in twee tunnels ter hoogte van het centrumgebied van Zuidas wordt de geluidproductie van de A10 Zuid daar vrijwel geheel weggenomen. Aan weerszijden van de A10 Zuid wordt met geluidschermen een afname van de geluidproductie ten opzichte van de huidige situatie bereikt. Tevens verbetert op het hoofdwegennet de verkeersveiligheidssituatie ten opzichte van de huidige situatie. Onderdeel van het project is verder de realisatie van een faunapassage onder A10 Zuid waarmee de huidige noord-zuid barrière ter hoogte van de Zuidas voor meerdere diersoorten wordt opgeheven. Het bovenstaande beschouwend wordt met het project Zuidasdok tegemoet gekomen aan een 'dwingende reden van openbaar belang' met belangrijke 'redenen van economische aard' en aantoonbaar 'voor het (leef)milieu wezenlijk gunstige effecten'.

Belang j: 'De uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling'

Onderdeel van het project Zuidasdok is het verbreden van de A10 Zuid van 2x4 rijstroken naar 2x6 rijstroken, het ondergronds brengen van de A10 Zuid ter hoogte van het centrumgebied van Zuidas en het aanpassen van de knooppunten De Nieuwe Meer en Amstel. De realisatie van het totale project Zuidasdok heeft een doorlooptijd van naar verwachting ongeveer tien jaar (2017 -2027). De werkzaamheden voor het project Zuidasdok worden uitgevoerd 'in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling'.

Belang d: 'Volksgezondheid en openbare veiligheid'

Het project Zuidasdok leidt tot een verbetering wat betreft de openbare veiligheid en voor de milieuaspecten geluid en lucht.

Uit de Toelichting bij het Tracébesluit Zuidasdok (Min. I&M, maart 2016)(paragraaf 6.2.2, pagina 61) blijkt dat door de capaciteitsvergroting van de A10 (door project Zuidasdok) als geheel de kans op filevorming kleiner wordt en daardoor neemt ook de kans op ongevallen als gevolg van (onverwachte) remmanoeuvres zoals kop-staartbotsingen af. Het systeem met hoofd- en parallelbanen verbetert bovendien de verkeersveiligheid omdat snelheidsverschillen door in - en uitvoegen in de doorgaande verkeersstroom (hoofddrijbaan) worden gereduceerd. In de eindsituatie zorgt het project Zuidasdok met name in de nieuwe openbaar vervoer terminal (OVT) en de openbare ruimte voor een verhoging van de veiligheid. Verder is ten gevolge van de A10 tunnels sprake van een verbetering van de externe veiligheid in de omgeving van de Zuidas,

Tijdens de bouw zal het veiligheidsniveau rondom de OVT en A10 Zuid verlagen als gevolg van risico's van bouwactiviteiten (bouwveiligheid), een verminderde bereikbaarheid, verkeersveiligheid (bouwstromen) en sociale veiligheid (bouwterreinen). Tijdens deze bouwfase zijn maatregelen nodig om een acceptabel niveau van veiligheid te handhaven. Deze maatregelen zijn onvermijdelijk, tijdelijk van aard en doen niets af aan de positieve veiligheidseffecten van de eindsituatie.

De duurzame inpassing van de infrastructuur zorgt voor een betere doorstroming en een verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving. Wat betreft geluid leidt het project tot een duidelijke verbetering van de milieusituatie. Door de aanleg van de A10 Zuid in twee tunnels ter hoogte van het centrumgebied van Zuidas wordt de geluidproductie van de A10 Zuid daar vrijwel geheel weggenomen. Aan weerszijden van de A10 Zuid wordt met geluidschermen een afname van de geluidproductie ten opzichte van de huidige situatie bereikt. Tevens verbetert op het hoofdwegennet de verkeersveiligheidssituatie ten opzichte van de huidige situatie.

Uit de Toelichting bij het Tracébesluit Zuidasdok blijkt eveneens (paragraaf 5.2, pagina 53) dat wat betreft luchtkwaliteit de aanleg van de tunnel zorgt dat een groot gebied wordt afgeschermd van de snelwegemissies. Uit het luchtkwaliteitsonderzoek blijkt verder dat de invloed van het project op de luchtkwaliteit over het geheel genomen verwaarloosbaar is.

Het bovenstaande beschouwend wordt met het project Zuidasdok bijgedragen aan verbetering van de ‘volksgezondheid en de openbare veiligheid’ in de regio Zuidas en A10 zuid.

1

Algemene informatie

Projectnaam	Zuidasdok
Naam aanvrager	Ministerie van Infrastructuur en Milieu / Rijkswaterstaat

Machtiging aanvrager:

Door Zuidasdok is het Ingenieursbureau Zuidasdok VOF gemachtigd om onderliggende ontheffingsaanvraag in te dienen bij het Ministerie van Economische Zaken / Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. De schriftelijke machtiging is als bijlage bij de aanvraag toegevoegd.

Factuuradres:

De ontheffing dient op naam van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu / Rijkswaterstaat te worden gesteld.

De factuur voor de legeskosten kan worden gestuurd naar het onderstaande adres, onder vermelding van 'Kostenactiviteit 4105138 1030' (PV door HUETAOO):

Rijkswaterstaat Grote Projecten en Onderhoud

T.a.v. de crediteurenadministratie Zuidasdok

Postbus 8185

3503 RD UTRECHT

Indiener:

Namens het Ingenieursbureau Zuidasdok VOF wordt de ontheffingsaanvraag ingediend door:

Arjan Schoenmakers (Senior adviseur Ecologie en Groene Ruimte)

Email: arjan.schoenmakers@arcadis.com

Tel: +31 (0) 627061446

Voor nadere informatie betreffende deze ontheffingsaanvraag kan met Arjan Schoenmakers contact op worden genomen.

2

Werkzaamheden en planning

2.1 WERKZAAMHEDEN

Kunt u het eindbeeld van het plangebied schetsen na de werkzaamheden? Geef daarbij ook aan welke onderdelen van de inrichting van het plangebied niet wijzigen.

Zuidasdok zorgt ervoor dat de bereikbaarheid van de Noordvleugel van de Randstad verbetert en dat de Zuidas een stevige impuls krijgt om zich verder te ontwikkelen als internationale toplocatie en hoogwaardig stedelijk gebied. Hiervoor is een optimaal functionerend verkeer- en vervoersnetwerk nodig, met als centraal knooppunt een kwalitatief hoogwaardige terminal voor het openbaar vervoer.

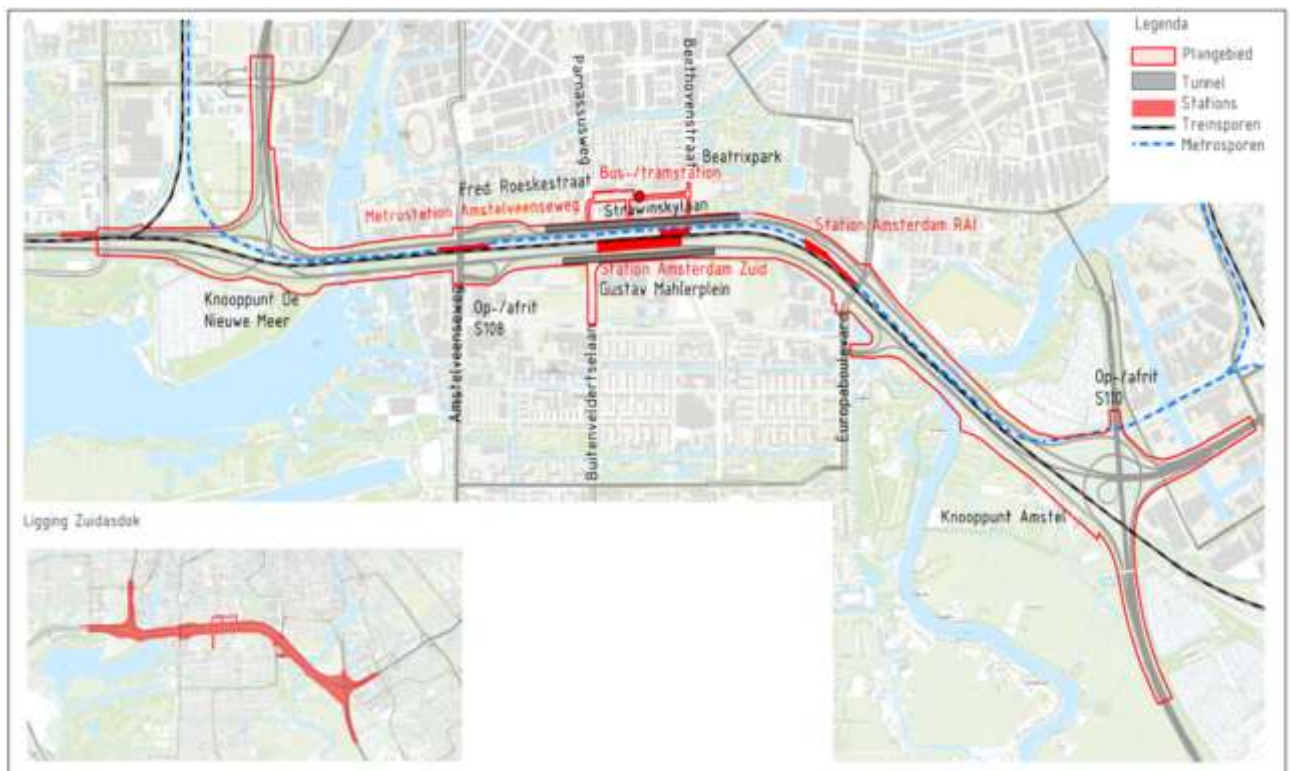
Onderdeel van de voorkeursbeslissing is dat de rijksweg A10 ter hoogte van de Zuidas ondergronds wordt gebracht in een tunnel over een lengte van ongeveer 1 kilometer. De capaciteit van de weg wordt uitgebreid en de openbaar vervoer terminal (OVT) Amsterdam Zuid wordt aangepast om voldoende capaciteit te bieden voor de verwachte groei in de reizigersstromen. In aansluiting daarop worden diverse verbeteringen doorgevoerd in de OV infrastructuur, haltes en de openbare ruimte.

Het project Zuidasdok beslaat het traject van de A10 vanaf knooppunt De Nieuwe Meer tot en met knooppunt Amstel. Afbeelding 1 laat het plangebied zien. De knooppunten en verbindingen met het stedelijk wegennet zijn onderdeel van het plangebied. Het project bestaat op hoofdlijnen uit de volgende ingrepen:

- Verbetering van de doorstroming op de A10 door capaciteitsuitbreiding (verbreding van 2x4 naar 2x6 rijstroken) en ontvlochten (het scheiden van doorgaand- en bestemmingsverkeer).
- Realisatie van een tunnel voor de A10 ter hoogte van de Zuidas over een lengte van ongeveer 1 kilometer.
- Uitbreiding van station Amsterdam Zuid tot een volwaardige OV-terminal, met:
- Realisatie van een volwaardige aanlanding van de Noord/Zuidlijn.
- Realisatie van nieuwe metroperrons aan de westzijde van de Minerva-as en het verbreden van de bestaande treinperrons.
- Realisatie van bus- en tramhaltes nabij metro en trein.
- Realisatie van 8.500 nieuwe fietsenstallingplaatsen in aanvulling op de 2500 reeds bestaande stallingsplaatsen en een extra noord-zuid fietsverbinding ter hoogte van RAI/Vivaldi.
- Realisatie van extra openbare ruimte en daarmee het scheppen van condities voor een gemengd vastgoedprogramma met onder andere nieuwe woningbouw in de Zuidas-Flanken;
- Ruimtereservering voor een derde eilandperron, een vijfde en zesde spoor en voor keerspooren voor internationale hogesnelheidslijnen ten oosten van knooppunt Amstel.

Zie voor een uitgebreidere omschrijving van de huidige situatie, de plansituatie en de omschrijving van activiteiten hoofdstuk 3, paragraaf 3.1 tot paragraaf 3.4. van het rapport 'Deelrapport natuur en ecologie Milieueffectrapport – Bijlage 15' (IBZ, maart 2015). Dit deelrapport voor het thema Natuur en Ecologie is een integraal onderdeel van het projectMER Zuidasdok.

NB: in dit 'Deelrapport natuur en ecologie' wordt ook de aanleg van keerspoelen ten oosten van station Diemen-Zuid beschreven en beoordeeld. De realisatie van deze keerspoelen is later buiten de scope van het project Zuidasdok gebracht. De realisatie van de keerspoelen maakt om die reden geen deel uit het project of van deze ontheffingsaanvraag.

Afbeelding 1 Plangebied Zuidasdok.

2.2 WERKWIJZE WERKZAAMHEDEN

Welke werkzaamheden gaat u uitvoeren? Beschrijf hierbij ook de methode die u gebruikt. Om te kunnen bepalen of er verbodsbepalingen worden overtreden, moet u uw werkzaamheden in voldoende detail uitwerken. Beschrijf uw voorgenomen werkzaamheden daarom zo concreet mogelijk.

Zie voor een uitgebreide omschrijving van:

- De werkzaamheden: hoofdstuk 3, paragraaf 3.1 tot paragraaf 3.4. van het rapport 'Deelrapport natuur en ecologie Milieueffectrapport – Bijlage 15' (IBZ, maart 2015).
- De daaruit volgende effectketens: Paragraaf 5.5.1. 'Afbakening effecten en reikwijdte' van het deelrapport (IBZ, maart 2015).
- Effecten na realisatie van het plan (permanente effecten): Paragraaf 8.1.1 'Flora- en faunawet' van het deelrapport (IBZ, maart 2015).
- Effecten tijdens realisatie van het plan (tijdelijke effecten): Paragraaf 9.1.1. 'Flora- en faunawet' van het deelrapport (IBZ, maart 2015).
- Toelichting bij het Tracébesluit Zuidasdok (Min. I&M, maart 2016) (hoofdstuk 3).
- Rapportage actualisatie milieu-informatie. Toelichting bij het Tracébesluit - Bijlage 5 (IBZ, maart 2016).

NB: in de procedure tussen het gereedkomen van de Milieueffectrapportage (maart 2015) en de vaststelling van het Tracébesluit (maart 2016) zijn er zaken gewijzigd ten aanzien van het ontwerp, het voorkomen van beschermde soorten en de mitigerende maatregelen. In de 'Rapportage actualisatie milieu-informatie', die als bijlage is opgenomen in de 'Toelichting bij het Tracébesluit', worden de actualisaties behandeld ten opzichte het Milieueffectrapport. Voor deze ontheffingsaanvraag is hetgeen beschreven in paragraaf 8.3 van de 'Rapportage actualisatie milieu-informatie' leidend ten opzichte van de Milieueffectrapportage en het 'Deelrapport natuur en ecologie'.

2.3 PLANNING WERKZAAMHEDEN

***Wat is de planning van uw werkzaamheden?** Beschrijf zo concreet mogelijk in welke periode van het jaar u de werkzaamheden uitvoert. Onderbouw hierbij waarom u de werkzaamheden in die periode moet uitvoeren.*

De realisatie van het totale project Zuidasdok heeft een doorlooptijd van naar verwachting ongeveer tien jaar. Naar verwachting starten de werkzaamheden in 2017 en zijn deze in 2027 afgerond.

Voor Zuidasdok loopt op dit moment een aanbestedingsprocedure. Begin 2017 wordt bekend welke partij het werk gegund krijgt. Om de expertise van de markt te kunnen benutten, wordt de bouw aanbesteed in de vorm van een zogenaamd Design & Construct contract. Hierbij bedenkt de aannemer binnen de grenzen van een programma van eisen van de opdrachtgever de beste oplossing, uitvoeringswijze en fasering. Dat betekent dat op dit moment niet bekend is hoe, waar en wanneer de aannemer precies gaat werken.

Met betrekking tot de kap van bomen is in het contract met de aannemer opgenomen dat hij "just-in-time" dient te kappen, zodanig dat de te kappen bomen zo lang mogelijk kunnen blijven staan.

Bij de (kap)werkzaamheden wordt rekening gehouden met de kwetsbare periode van vleermuizen en boomvalk.

3

Verbodsbepalingen

Beantwoord onderstaande vraag per soort(groep).

Let op: er wordt *geen* ontheffing aangevraagd voor de volgende soorten

- Rugstreeppad: Bij eerder onderzoek is het voorkomen van rugstreeppad, met name binnen de knooppunten, niet volledig meegenomen. Nader onderzoek heeft plaatsgevonden in de periode april – juli 2015. In dit onderzoek zijn er binnen de beide knooppunten geen rugstreeppadden aangetroffen (zie ‘Rapportage actualisatie milieu-informatie’ – Bijlage 3, maart 2016).
- Sperwer: Recente inventarisaties van de gemeente Amsterdam tonen aan dat de sperwer in 2013 voor het laatst heeft gebroed op de vroegere broedlocatie in het Kenniskwartier. De laatste 3 jaar is deze soort, zo blijkt uit jaarlijkse monitoringsgegevens van de gemeente Amsterdam, hier niet meer broedend waargenomen (zie ‘Rapportage actualisatie milieu-informatie. IBZ, maart 2016).

3.1 VERNIELEN, BESCHADIGEN, ONTWORTELEN OF OP EEN ANDERE WIJZE VAN DE GROEIPLAATS VERWIJDEREN VAN DE PLANT.

Nvt.

3.2 VERVOER EN ONDER ZICH HEBBEN VAN DE PLANT OF EEN PRODUCT VAN DE PLANT.

Nvt.

3.3 DODEN EN VERWONDEN VAN HET DIER

Vraagt u aan voor deze handeling? Geef dan aan hoe uw werkzaamheden leiden tot overtreding van deze verbodsbepaling voor deze soort. Leg daarbij een relatie met uw effectanalyse.

Nee. Er worden maatregelen genomen om het doden en verwonden van de beschermde fauna te voorkomen. Zie hiervoor de maatregelen genoemd bij Hoofdstuk 8 in dit projectplan.

3.4 OPZETTELIJK VERONTRUSTEN VAN HET DIER

Vraagt u aan voor deze handeling? Geef dan aan hoe uw werkzaamheden leiden tot overtreding van deze verbodsbepaling voor deze soort. Leg daarbij een relatie met uw effectanalyse. Verontrusten heeft betrekking op het beschermde dier zelf.

Nvt.

3.5 **BESCHADIGEN EN Vernietigen van nesten, hopen of andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen van het dier.**

Vraagt u aan voor deze handeling? Geef dan aan hoe uw werkzaamheden leiden tot overtreding van deze verbodsbepaling voor deze soort. Leg daarbij een relatie met uw effectanalyse. Beschadigen of vernielen is de aantasting of opheffing van de ecologische functionaliteit.

Ja. Wij vragen aan voor het aantasten en vernietigen van:

- Vleermuisvliegroutes en foerageergebied van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger.

Zie voor een nadere omschrijving van de effecten paragraaf 8.1.1. Flora- en faunawet onder kopje Vleermuizen – Ruimtebeslag in de rapportage ‘Deelrapport natuur en ecologie. Milieueffectrapport – Bijlage 15’ (IBZ, maart 2015). In 2015 is aanvullend onderzoek in een groter aansluitend gebied uitgevoerd (‘Rapportage actualisatie milieu-informatie - Bijlage 4’. IBZ, maart 2016) om de effecten van Zuidasdok beter in beeld te krijgen én om mogelijke cumulatie van effecten bij Zuidasdok met project Zuidas Flanken te beoordelen. Er is onderzocht hoe dit gehele leefgebied gebruikt wordt en of er voldoende alternatieven zijn voor vleermuizen. Het onderzoek is primair gericht op het gebruik van dit grotere gebied (Zuidasdok met Zuidas Flanken) als foerageergebied en vliegroutes. Tijdens eerdere onderzoeken werd al vastgesteld dat binnen de invloedsfeer van de werkzaamheden geen verblijfplaatsen aanwezig waren. Naast de al eerder waargenomen gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis werd tijdens dit aanvullende onderzoek ook de aanwezigheid van laatvlieger aangetoond binnen het projectgebied Zuidasdok. Het effect is hetzelfde voor deze soort als voor gewone en ruige dwergvleermuis.

3.6 **Verstoren van nesten, hopen of andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen van het dier.**

Vraagt u aan voor deze handeling? Geef dan aan hoe uw werkzaamheden leiden tot overtreding van deze verbodsbepaling voor deze soort. Leg daarbij een relatie met uw effectanalyse. Verstoren is elke gebeurtenis die bijdraagt aan of een risico betekent voor de achteruitgang van de populatie of tot de vermindering van het natuurlijke verspreidingsgebied van de soort.

Ja. Wij vragen aan voor het verstoren van:

- Vleermuisvliegroutes en foerageergebied van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Het gaat hier om tijdelijke verstoring in de aanlegfase.
- Een jaarrond beschermde nestlocatie van boomvalk.

Zie voor een nadere omschrijving van de effecten op vleermuizen paragraaf 9.1.1. Flora- en faunawet onder kopje Vleermuizen in de rapportage ‘Deelrapport natuur en ecologie Milieueffectrapport – Bijlage 15’ (IBZ, maart 2015). Aanwezigheid van laatvlieger binnen het projectgebied Zuidasdok is tijdens het aanvullend onderzoek (‘Rapportage actualisatie milieu-informatie - Bijlage 4’, maart 2016) aangetoond. Het effect is hetzelfde voor deze soort als voor gewone en ruige dwergvleermuis.

Zie voor een nadere omschrijving van de effecten op boomvalk paragraaf 9.1.1. Flora- en faunawet onder kopje (Broed)vogels in de rapportage ‘Deelrapport natuur en ecologie Milieueffectrapport – Bijlage 15’ (IBZ, maart 2015).

3.7 **ZOEKEN, RAPEN, UIT HET NEST NEMEN, BESCHADIGEN OF Vernielen van eieren van het dier ?**

Nvt.

3.8

VERVOER EN ONDER ZICH HEBBEN VAN HET DIER, DAN WEL EIEREN, NESTEN OF PRODUCTEN DAARVAN

Nvt.

4

Ecolgische inventarisatie: achtergrond

Beantwoord onderstaande vragen per aangevraagde soort(groep)

4.1 METHODE INVENTARISATIE

Geef aan welke methoden en technieken u voor het inventariseren heeft gebruikt. Voor onderzoek naar soorten zijn in veel gevallen protocollen, richtlijnen of standaarden opgesteld. Beschrijf op welke manier u van deze standaarden gebruik gemaakt heeft.

Boomvalk

Het onderzoek is uitgevoerd door Bureau Waardenburg (2013). Het onderzoek bestaat uit veldbezoeken op 16 augustus en 13 september 2013, literatuuronderzoek en bij het bureau aanwezige expertise. Tijdens het veldbezoek is gekeken naar nestlocaties en boomvalk-activiteit op deze nesten. Als onderbouwing van het onderzoek was gebruik gemaakt van recente rapporten en monitoringgegevens van de gemeente Amsterdam. Jaarlijks wordt tijdens het broedseizoen de broedlocatie door ecologen (in opdracht) van de gemeente Amsterdam gemonitord. Sinds 2013 is de boomvalk elk jaar broedend op deze locatie langs de A10 aangetroffen.

Vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger)

De basis voor deze ontheffingsaanvragen zijn 2 verschillende vleermuisonderzoeken. Namelijk:

- Onderzoek 2014 Adviesbureau E.C.O. Logisch binnen de knooppunten De Nieuwe Meer en Amstel. De gehanteerde onderzoeksmethode is gebaseerd op het Vleermuisprotocol 2013. Er zijn in totaal 5 bezoeken uitgevoerd met de Petersson D240X of een vergelijkbare detector en één aanvullend boomholte onderzoek. En gericht op de verwachte soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, meervleermuis, watervleermuis, rosse vleermuis en de laatvlieger.
- Onderzoek van Van Meurs, januari 2016 (uit: 'Rapportage actualisatie milieuinformatie - Bijlage 4', maart 2016). Het veldonderzoek naar het voorkomen en gebruik van het studiegebied (Zuidasdok met Zuidas Flanken) tussen Amstel en Schinkel door vleermuizen is eind september 2015 afgerond (conform vleermuisprotocol 2013). Het veldonderzoek is uitgevoerd door L. Boon, S. Boon, K. van Veen en A. van Meurs, ecologisch deskundigen bij Ecoresult, M. Kuiper en L. van Groningen, ecologisch deskundigen bij Natuurbeleven, D. van der Elsen en J. Schenk, ecologisch deskundigen bij Elsen Ecologie en A. Blokker, ecologisch deskundige bij Gemeente Amsterdam. Allen hebben aantoonbare ervaring op het gebied van inventariseren van vleermuizen. Het onderzoek is uitgevoerd onder de condities en methodiek van de relevante soortenstandaards.

4.2 ACTUALITEIT INVENTARISATIEGEGEVENS

Wanneer heeft inventarisatie plaatsgevonden? In het geval van Habitatrichtlijn- en Vogelrichtlijnsoorten mag het veldonderzoek niet ouder zijn dan 3 jaar. In overige gevallen geldt een periode van 5 jaar.

Boomvalk

Inventarisatie van Bureau Waardenburg heeft plaatsgevonden in 2013. Uit monitoring van de gemeente Amsterdam bleek dat in 2014, 2015 en 2016 weer een broedgeval op dezelfde locatie is waargenomen

- Bureau Waardenburg (2013). Sperwer en boomvalk in Kennis Kwartier Noord te Amsterdam. Mogelijke effecten van ontwikkelingen passend binnen het ontwerp bestemmingsplan. opdrachtgever: Dienst Zuidas, gemeente Amsterdam.
- Jaarlijkse monitoring (in opdracht) van de gemeente Amsterdam.

Vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger)

Onderzoek uit 2015:

- Meurs, F.A. van, januari 2016. Aanvullend onderzoek vleermuizen in het kader van de Flora- en faunawet. Plangebied: Zuidas en Zuidasdok, Amsterdam. Opdrachtgever: Gemeente Amsterdam, Project Zuidasdok. Kenmerk: ER20151123v02. Ecoresult, Dordrecht (uit: 'Rapportage actualisatie milieuinformatie - Bijlage 4', maart 2016).

Onderzoek uit 2014:

- Adviesbureau E.C.O.Logisch, 2014. Aanvullend Flora en faunaonderzoek Zuidasdok. Kenmerk: ARNA 1401.B v2.

4.3 LOCATIE INVENTARISATIE

Geef op kaart aan welk gebied u heeft onderzocht. Het onderzoeksgebied is het gebied onder de invloedssfeer van uw werkzaamheden. Dit gebied kan ruimer zijn dan uw plangebied.

In de onderstaande tekst is enkel een simpel overzicht gegeven van de onderzoeklocaties per soort(groep). Voor een uitgebreide omschrijving van de exacte ligging van deze locaties wordt verwezen naar de onderzoeksrapportages die worden omschreven in paragraaf 4.2. Deze rapporten zijn als bijlage opgenomen bij dit projectplan.

Boomvalk

De onderstaande figuur geeft het onderzoeksgebied voor de boomvalk tijdens het soortgericht onderzoek uit 2013 weer.

Figuur 1: onderzoeksgebied boomvalk

Vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger)

Onderzoek 2014 Adviesbureau E.C.O. Logisch: Onderzoek knooppunt Amstel, knooppunt De Nieuwe Meer.

De onderstaande kaarten tonen de onderzoeklocaties van E.C.O. Logisch

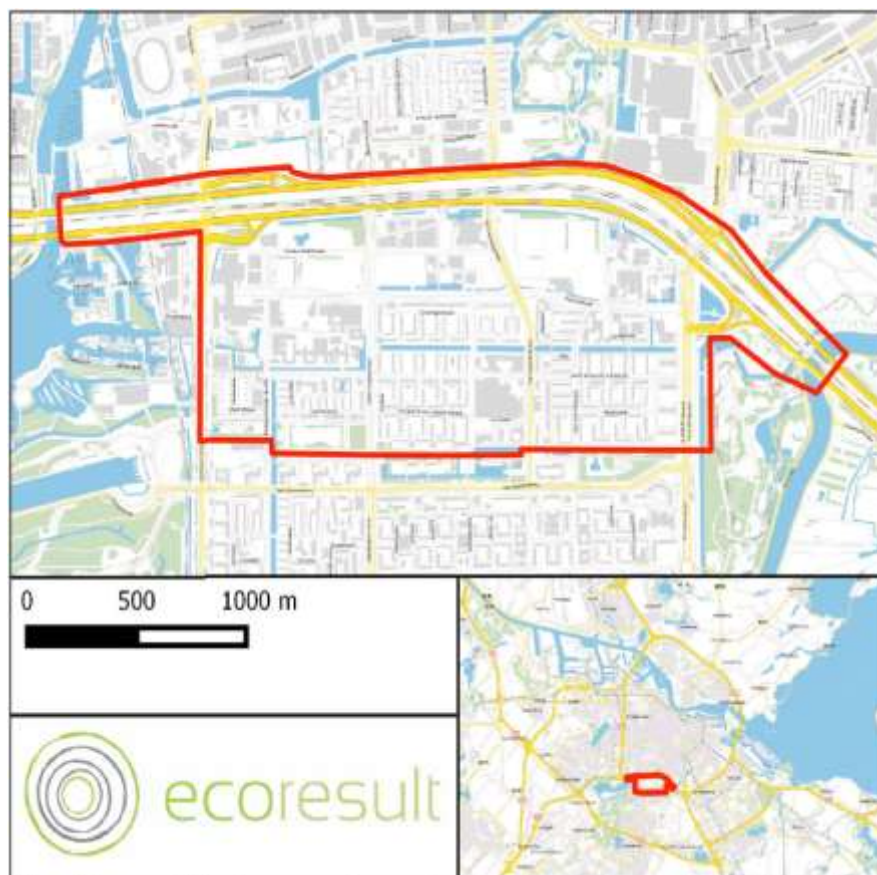

Figuur 2 Ligging Knooppunt Amstel

Figuur 3 Ligging knooppunt de Nieuwe Meer

Onderzoek Meurs 2015: studiegebied Zuidasdok met Zuidas Flanken tussen Amstel en Schinkel

Figuur 4 Aanvullend vleermuisonderzoek Meurs (2016) tussen de Amstel en de Schinkel.

5

Ecologische inventarisatie: Resultaten

Beantwoord onderstaande vragen per aangevraagde soort(groep)

5.1 PLANTENSOORT: GROEIPLAATSEN

Nvt

5.2 PLANTENSOORT: VERSPREIDING

Nvt

5.3 PLANTENSOORT: OMGEVINGSCHECK

Nvt

5.4 DIERSOORT:

- A. Zijn er in het plangebied nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de diersoort aanwezig? Voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen zijn onder meer kraamkolonies, paarverblijven en overwinteringsplaatsen. Geef op kaart deze voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen aan.

Gezien de grootte van het onderzoeksgebied en het feit dat er een groot aantal verschillende onderzoeksrapporten beschikbaar is wordt in de onderstaande paragraaf niet alle gegevens uiteengezet. In de onderstaande tekst is enkel een globale omschrijving gegeven van de onderzoeklocaties per soort(groep). Voor een uitgebreide omschrijving van resultaten van deze locaties wordt verwezen naar de onderzoeksrapportages die worden omschreven in paragraaf 4.2. van dit projectplan. Deze rapporten zijn als bijlage opgenomen bij dit projectplan.

Boomvalk

Direct grenzend aan het plangebied komt een jaarrond beschermd nest van boomvalk voor, zoals waargenomen door Bureau Waardenburg in 2013. Van de boomvalk is in dezelfde bomenrij langs de A10 ook een broedgeval waargenomen in 2014, 2015 en 2016 (jaarlijkse monitoring gemeente Amsterdam).

Figuur 5 De ligging van de nestlocatie van Boomvalk binnen de onderzoeklocatie.

Zie voor een nadere omschrijving van de ligging en gebruik van het boomvalknest paragraaf 7.2.1. (Broed)vogels in de rapportage 'Deelrapport natuur en ecologie Milieueffectrapport – Bijlage 15' (IBZ, maart 2015).

B. Wat is de omvang van de populatie.

Boomvalk

Het gaat hier om één broedpaar.

C. Maakt de populatie deel uit van een netwerk? Beschrijf hier het netwerk. Leg daarbij een relatie met uw antwoorden op vragen 4.4, 4.5, 5.4 en 5.5.

Boomvalk

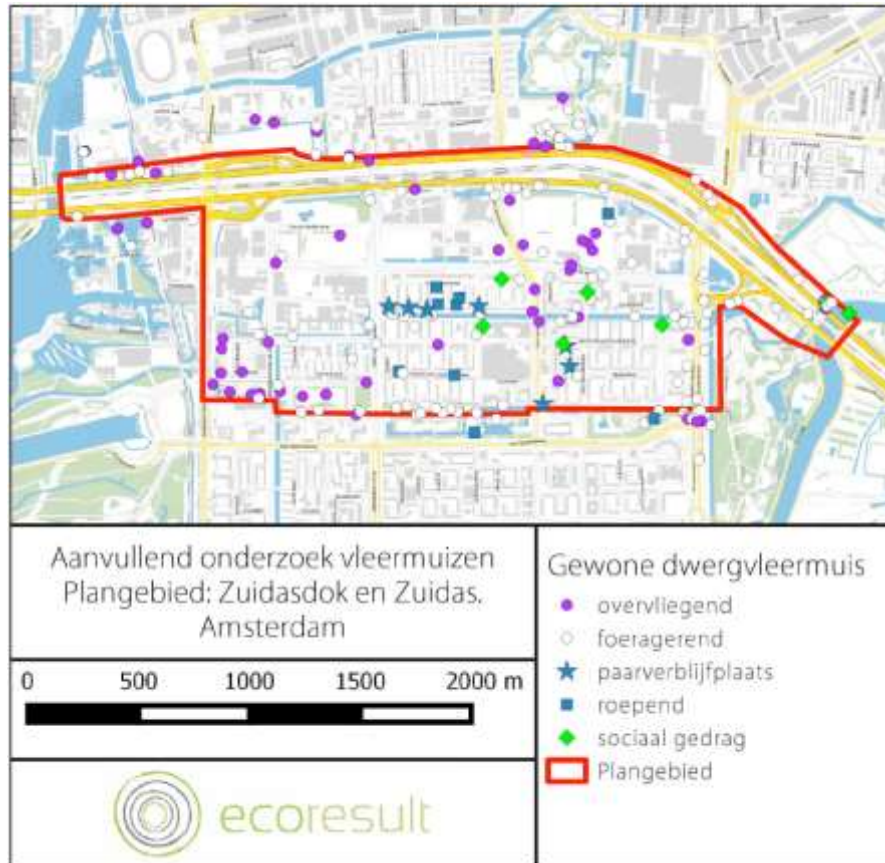
Er zijn meerdere broedparen boomvalk aanwezig binnen de bebouwde kom van Amsterdam. Over de periode van 2008 tot 2013 gaat het om 11 territoria. Zie voor een omschrijving van het netwerk van deze soort binnen de bebouwde kom van Amsterdam paragraaf 5.6 van dit projectplan of paragraaf 2.2. Boomvalk in rapport 'Sperwer en boomvalk in Kennis Kwartier Noord te Amsterdam. Mogelijke effecten van ontwikkelingen passend binnen het ontwerp bestemmingsplan' (Bureau Waardenburg, 2013).

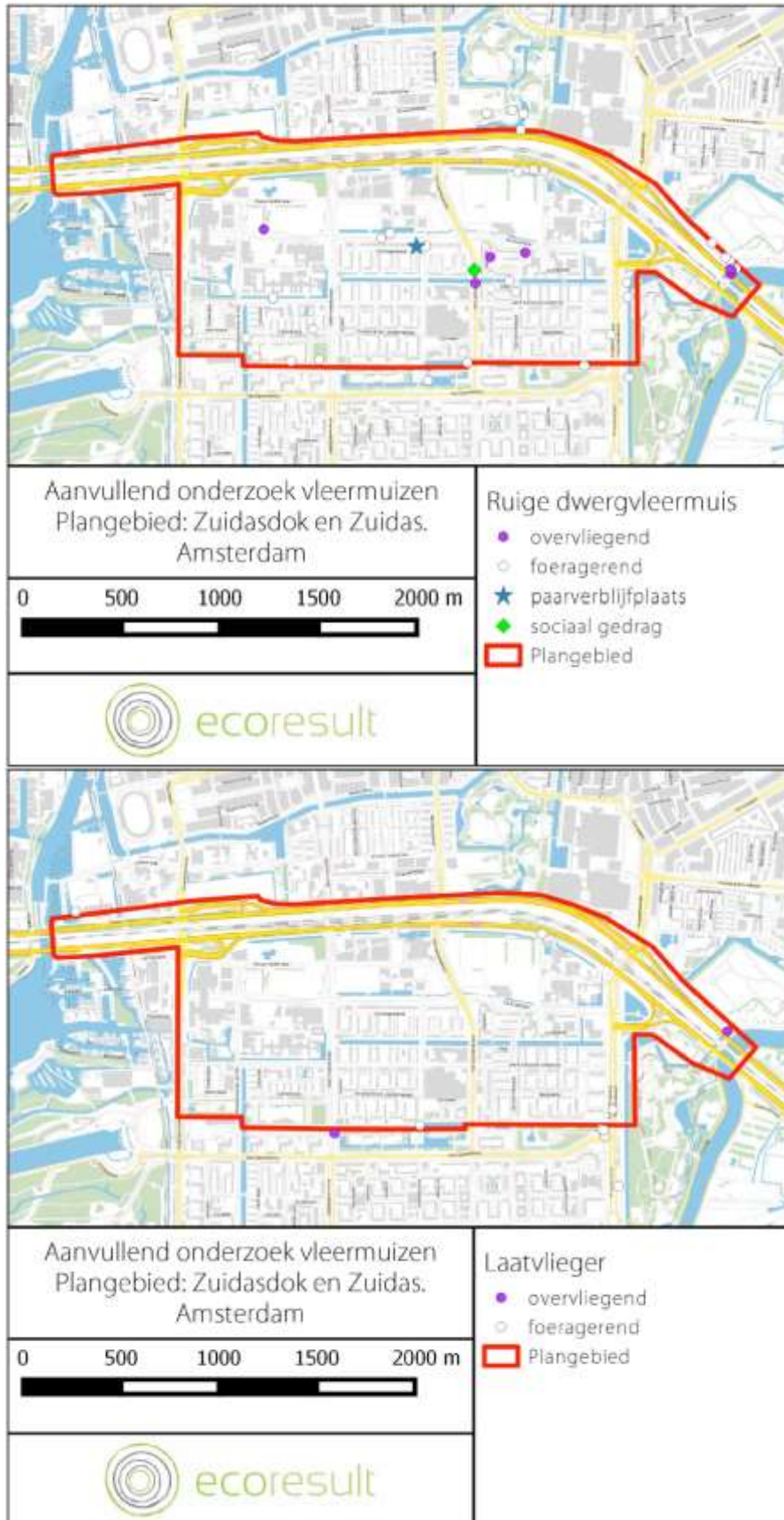
5.5 DIERSOORT: FOERAGEERGEBIEDEN, MIGRATIE- EN VLEGROUTES

Zijn er foerageergebieden, migratie- en vliegroutes aanwezig in het plangebied? Zijn deze essentieel voor de functionaliteit van voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen (binnen of buiten het plangebied)? Geef op kaart deze andere ecologische functies aan.

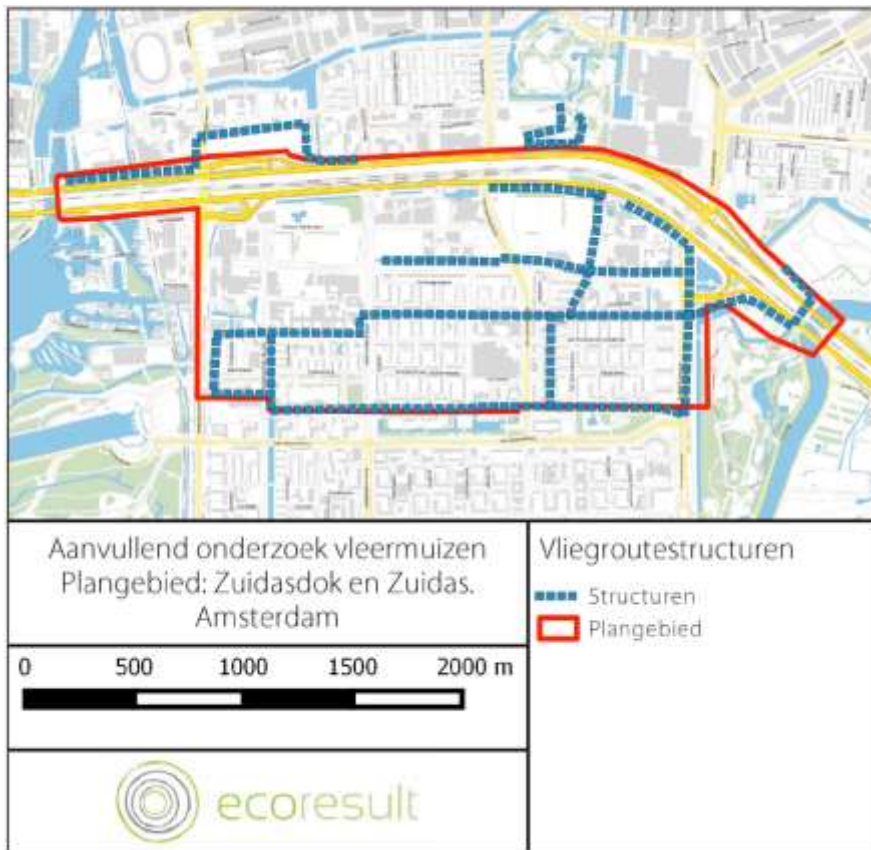
Vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger)

Op meerdere locaties binnen het plangebied en de directe omgeving liggen foerageergebieden en vliegroutes van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger binnen het plangebied. De bomen op het talud van de A10 zijn ongeschikt als vaste rust- en verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen; de bomen zijn dun en bevatten geen holtes. Het opgaand groen op het talud is wel in gebruik als migratieroute of foerageergebied. De knooppunten Amstel en de Nieuwe Meer vervullen zeer beperkt de functie van foerageergebied en vliegroute voor de gewone dwergvleermuis. Onderstaande figuren geven de meest recente waarnemingen van vleermuizen weer binnen het plangebied en de directe omgeving.

Figuur 6: Waarnemingen van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger.

Figuur 7: Netwerk van gewone dwergvleermuis binnen het onderzoeksgebied Zuidasdok en Zuidas Flanken.

Figuur 8: Waarnemingen van gewone dwergvleermuis bij knooppunt Amstel (boven) en knooppunt De Nieuwe Meer (onder).

Zie voor een nadere omschrijving van de functies voor vleermuizen paragraaf 7.2.5 Vleermuizen in de rapportage 'Deelrapport natuur en ecologie Milieueffectrapport – Bijlage 15' (IBZ, maart 2015) en Rapportage actualisatie milieu-informatie. Toelichting bij het Tracébesluit - Bijlage 5 (IBZ, maart 2016).

5.6 DIERSOORT: OMGEVINGSCHECK

Welke eisen stelt de soort aan zijn leefomgeving? Zijn er in de omgeving van het plangebied alternatieven voor de soort beschikbaar? Geef op kaart deze alternatieven aan. Kan de soort deze alternatieven op eigen kracht bereiken? Zorg dat uw beschrijving in ieder geval deze vragen beantwoord.

Boomvalk

De boomvalk heeft een voorkeur voor halfopen landschappen waarin bossen, bosjes en open plekken elkaar afwisselen. Hierin is voldoende aanbod in prooidieren zoals grote insecten (vlinders, libellen) en kleine vogelsoorten van groot belang. Menselijk cultuurlandschap biedt in veel gevallen deze open ruimte en prooidieren, door bossen op te breken. De boomvalk is dan ook veelal in cultuurlandschap zoals polders, maar ook in hoogveengebieden te vinden waar moeras, plassen en brede sloten aanwezig zijn.

Door Bureau Waardenburg (2013) is een onderzoek uitgevoerd naar alternatieve broedlocaties voor de boomvalk. Deze locaties zijn in onderstaande figuur aangegeven. De conclusie van het onderzoek is dat er voor boomvalk voldoende alternatieve broedlocaties aanwezig zijn binnen circa 2 km van de huidige nestlocatie langs de A10. Van de aangegeven gebieden is een aantal geschikt voor de boomvalk en staat vast dat deze behouden zullen blijven. Het gaat in elk geval om de locaties in het Amsterdamsche bos (nr. 2 en 3), het Beatrixpark (nr. 7) en het Gijsbrecht van Aemstelpark (nr. 8).

Figuur 9: Ligging van onderzochte boomgroepen met nummering overeenkomstig onderstaande tabel. De cirkels zijn getrokken op 1 resp. 2 km van (het midden van) het onderzoeksgebied (rood omlijnd).

Tabel 1. De ligging van de onderzochte boomgroepen, de geschiktheid voor boomvalk en sperwer als broedlocatie en de kenmerken van de boomgroepen. De nummering van de gebieden komt overeen met figuur B1.3.

Nummer	Ligging	Geschiktheid boomvalk	Geschiktheid sperwer	Kenmerken/omschrijving (zie criteria)
1	t' Kleine Loopveld	++	++	Parkachtige strook van 1.300 m breed met waterpartijen, (vaak solitaire) hoge populieren en bosschages
2	Amsterdamsche bos	+	++	Parkachtig bos met dicht opeen staande bomen en struiklaag bestaande uit gewone es en beuk hoofdzakelijk; enkele zwarte kraaien aanwezig
3	Omgeving bosbaan	++	++	Hoge rij populieren met open aanvliegroute, dichte struiklaag, vrij veel rust; zwarte kraaien aanwezig
4	Jachthaven	-	++	Voor recreatie afgesloten deel bos bestaande uit zwarte els en gewone es; zeer geschikt voor sperwer
5	Jachthavenweg aan westzijde tenniscomplex	++	++	Waterpartij omringd door rijen hoge populieren; tegen de wal van de snelweg dichte bosschages; zeer rustig
6	Begraafplaats Rijnsburgstraat	+	++	Dichte bosschages met solitaire hogere beuken en gewone es, rustige locatie
7	Beatrixpark	+	++	Rustig gelegen park met weinig hoge populieren; struiklaag goed ontwikkeld
8	Gijsbrecht van Aemstelpark	++	++	Park met hoge groepen populieren en aanwezigheid van zwarte kraaien. Het park is ruim 2 km breed. In het noordwestelijke deel heeft in 2012 een paar boomvalk succesvol gebroed. Uitgebreide struiklaag aanwezig.
9	Klaverblad A10	+	++	Klaverblad met matig hoge eiken en lage bosschages.

Vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger)

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is voornamelijk in cultuurlandschap te vinden, waar hij veelal in bebouwing zijn verblijfplaatsen heeft. De gewone dwergvleermuis is voor zijn levenscyclus afhankelijk van een keten aan verblijfplaatsen die afhankelijk van de kwaliteit van die verblijfplaats bruikbaar zijn voor één of meerdere functies. In het leefgebied moet daarnaast voldoende groen in de vorm van parken, bosschages, beschutte waterpartijen en tuinen aanwezig zijn om te foerageren (soortenstandaard Gewone dwergvleermuis).

Ruige dwergvleermuis

Deze soort is gebonden aan halfopen, bosrijke landschappen. Jachtgebied van deze soort ligt veelal langs bosranden, door lanen en open plekken in het bos of langs houtwallen. Ook waterpartijen en beschutte oevers zijn deel van het leefgebied. Er wordt eveneens gejaagd op open water en bij straatlantaarns. Solitaire mannetjes hebben veelal hun verblijfplaatsen in boomholtes en in kasten (website synbiosys alterra, Ministerie van EZ).

Laatvlieger

De laatvlieger is een gebouwbewonende vleermuis die vooral in relatief open gebied wordt aangetroffen. Deze soort bevindt zich vaak in agrarisch gebied en aan de rand van bebouwingskernen. Vaak vindt men deze soort jagend rond straatlantaarns, in de beschutting van bosranden, heggen en lanen. Ook kunnen deze soorten met windstil weer over open water jagen. Veelal worden lijnvormige structuren aangehouden als vliegroute maar bij gunstige weersomstandigheden worden eveneens grote afstanden over open gebied gevlogen. Verblijfplaatsen van deze soort zijn vooral bekend in gebouwen (website synbiosys alterra, Ministerie van EZ).

Voor deze drie soorten vleermuizen geldt dat in de omgeving van het plangebied (de bebouwde kom van Amsterdam) voldoende alternatieve vliegroutes en foerageergebieden aanwezig zijn. Vrijwel alle aanwezige lintvormige structuren zoals bebouwing en wegen die niet overmatig verlicht zijn kunnen als vliegroutes dienen. Tuinen, groenstroken, beschut water en zelfs locaties rond straatlantaarns kunnen als alternatief foerageergebied dienen. Deze zijn ten noorden en zuiden van de A10 en de knooppunten voldoende aanwezig. Hier komt bij dat de opgaande beplanting binnen het plangebied niet bij aanvang van de werkzaamheden volledig gekapt wordt. Met betrekking tot de kap van bomen is in het contract met de aannemer opgenomen dat hij “just-in-time” dient te kappen, zodanig dat de te kappen bomen zo lang mogelijk kunnen blijven staan. Het verlies van foerageergebied en vliegroutes treedt alleen op tijdens (een deel) van de realisatieperiode en kan worden opgevangen door beplanting in de directe omgeving. In de eindfase van de werkzaamheden worden nieuwe bomen geplant langs het talud van de A10 en ter hoogte van de A10 tunnel.

6

Effecten

Beantwoord onderstaande vraag per soort

6.1 EFFECT WERKZAAMHEDEN: KWALITEIT

Wat is het effect van uw werkzaamheden op de soort? Leg daarbij een relatie met de resultaten van uw ecologische inventarisatie en alle voorgaande punten. Hou er rekening mee dat bepaalde werkzaamheden ook effect buiten het eigenlijke plangebied kunnen hebben. Maak daarnaast onderscheid in tijdelijke, permanente en cumulatieve effecten.

Boomvalk

Zie voor een nadere omschrijving van de effecten op boomvalk paragraaf 8.1.1. en paragraaf 9.1.1. Flora- en faunawet onder kopje (Broed)vogels in de rapportage 'Deelrapport natuur en ecologie Milieueffectrapport – Bijlage 15' (IBZ, maart 2015).

Vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger)

Zie voor een nadere omschrijving van de effecten paragraaf 8.1.1. en paragraaf 9.1.1. Flora- en faunawet onder kopje Vleermuizen in de rapportage 'Deelrapport natuur en ecologie Milieueffectrapport – Bijlage 15' (IBZ, maart 2015) en Rapportage actualisatie milieu-informatie. Toelichting bij het Tracébesluit - Bijlage 5 (IBZ, maart 2016).

6.2 EFFECT WERKZAAMHEDEN: KWANTITEIT

Wat is het effect van uw werkzaamheden op de oppervlakte van het leefgebied van de soort? Een voorbeeld is vernietiging van het habitat door de bouw of sloop van woningen. Hou er rekening mee dat bepaalde werkzaamheden ook effect buiten het eigenlijke plangebied kunnen hebben. Maak daarnaast onderscheid tussen tijdelijke, permanente en cumulatieve effecten.

Boomvalk

Zie voor een nadere omschrijving van de effecten op boomvalk paragraaf 8.1.1. en paragraaf 9.1.1. Flora- en faunawet onder kopje (Broed)vogels in de rapportage 'Deelrapport natuur en ecologie Milieueffectrapport – Bijlage 15' (IBZ, maart 2015).

Vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger)

Zie voor een nadere omschrijving van de effecten paragraaf 8.1.1. en paragraaf 9.1.1. Flora- en faunawet onder kopje Vleermuizen in de rapportage 'Deelrapport natuur en ecologie Milieueffectrapport – Bijlage 15' (IBZ, maart 2015) en Rapportage actualisatie milieu-informatie. Toelichting bij het Tracébesluit - Bijlage 5 (IBZ, maart 2016).

6.3 EFFECT WERKZAAMHEDEN: MONITOREN

Hoe gaat u het effect van uw werkzaamheden op de soort kritisch volgen tijdens de uitvoering? Wie gaat de effecten van uw werkzaamheden kritisch volgen? Beschrijf de deskundigheid van deze personen.

Boomvalk

Voor minimaal de duur van de werkzaamheden (2017 – 2027) wordt door (of in opdracht van) Zuidasdok jaarlijks een monitoring uitgevoerd naar de aanwezigheid van (broedende) roofvogels binnen het plangebied en de directe omgeving. Deze monitoring wordt uitgevoerd door een deskundig ecooloog op het gebied van roofvogels.

Vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger)

Ten aanzien van de effecten op vleermuizen is voor het project Zuidasdok een mitigatieplan opgesteld (Van Meurs, juli 2016). Dit mitigatieplan geeft een overzicht van de maatregelen die tijdens de uitvoering genomen moeten worden om effecten op vleermuizen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. In dit mitigatieplan is met betrekking tot monitoring de volgende maatregel opgenomen:

- De genomen maatregelen voor vleermuizen moeten op hun effectiviteit gemonitord worden. Gedurende de loop van het project wordt elke 3 jaar een veldonderzoek uitgevoerd. Het onderzoek dient een ruimer gebied in beslag te nemen dan enkel het plangebied (zowel ten noorden als ten zuiden van de A10) en afgestemd te zijn op het functioneren van de (nieuwe) functies zoals beschreven in dit mitigatieplan. De eerste ronde dient plaats te vinden 2018.

De monitoring wordt uitgevoerd door een deskundig ecooloog op het gebied van vleermuizen.

7

Gunstige staat van instandhouding

Beantwoord onderstaande vragen per soort(groep)

7.1 STAAT VAN INSTANDHOUDING

Wat is de staat van instandhouding van de soort?

Boomvalk

Deze soort komt in heel Nederland voor in agrarische gebieden en natuurgebieden maar steeds in lage dichtheden. Er is een negatieve trend voor deze soort vastgesteld met een afname van 5% per jaar.

Vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger)

De laatvlieger is in ons land algemeen voorkomend. De soort is niet bedreigd al zijn er vermoedens voor een matig afnemende aantallen. Er zijn weinig trendgegevens bekend (vleermuis.net). De Nederlandse populatie wordt geschat op 30.000 tot 50.000 dieren. De gewone dwergvleermuis is in Nederland de meest algemene soort. Hij kan vrijwel overal in Nederland aangetroffen worden. Er zijn weinig trendgegevens bekend van deze soort. Mogelijk nemen het aantal verblijfplaatsen voor deze soort in gebouwen wel af (gewone dwergvleermuis). De ruige dwergvleermuis is in ons land een algemeen voorkomende soort. De aantallen in trekijd worden geschat op 50.000 tot 100.000 dieren. Er zijn geen trendgegevens bekend van deze soort (soortenstandaard ruige dwergvleermuis).

7.2 AFBREUK GUNSTIGE STAAT VAN INSTANDHOUDING

Doen uw werkzaamheden afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding? Onderbouw uw antwoord. Leg daarbij een relatie met uw antwoorden op de vragen over effecten en maatregelen.

Nee, de werkzaamheden doen geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van deze soorten. Hierbij in acht genomen de voorwaarde dat de mitigerende maatregelen worden uitgevoerd zoals beschreven. Zie voor een omschrijving van de effecten op de staat van instandhouding en de mitigerende maatregelen de hieronder beschreven bronnen per relevante soort(groep).

Boomvalk

Zie voor een nadere omschrijving van de effecten op boomvalk paragraaf 8.1.1. en paragraaf 9.1.1. Flora- en faunawet onder kopje (Broed)vogels en paragraaf 10.1 mitigerende maatregelen in de rapportage 'Deelrapport natuur en ecologie Milieueffectrapport – Bijlage 15' (IBZ, maart 2015).

Vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger)

Zie voor een nadere omschrijving van de effecten paragraaf 8.1.1. en paragraaf 9.1.1. Flora- en faunawet onder kopje Vleermuizen in de rapportage 'Deelrapport natuur en ecologie Milieueffectrapport – Bijlage 15' (IBZ, maart 2015) en de Rapportage actualisatie milieu-informatie. Toelichting bij het Tracébesluit - Bijlage 5 (IBZ, maart 2016). Een beschrijving van de mitigerende maatregelen is opgenomen in het mitigatieplan (Van Meurs, juli 2016)

Vraagt u aan voor een zwaar beschermde soort? Beantwoord dan ook vraag 7.3.

7.3 ZORGVULDIG HANDELEN

Handelt u zorgvuldig? Leg daarbij een relatie met uw antwoord op vragen in paragraaf 7 (maatregelen).

Ja. Zorgvuldig handelen wordt op verschillende manieren bewerkstelligd. De mitigerende maatregelen zijn onderdeel van het programma van eisen van de opdrachtgever. De aannemer moet zijn werkzaamheden uitvoeren volgens dit programma van eisen. De mitigerende maatregelen worden opgenomen in een ecologisch werkprotocol dat tijdens de gehele realisatiefase op de bouwplaats aanwezig is. Hiermee is aantoonbaar dat er verantwoord en binnen de wettelijke kaders wordt gewerkt. Met de beschrijving van de mitigerende maatregelen per soort wordt waar mogelijk aangesloten bij de soortenstandaard wanneer deze voor de desbetreffende soort is opgesteld door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland en/of bij de gedragscode van de gemeente Amsterdam (Gemeente Amsterdam, 2009, www.flora-fauna.amsterdam.nl). Daarnaast wordt de algemene zorgplicht nageleefd. Ook wordt voor werkzaamheden in de omgeving van het boomvalknest ecologische begeleiding ingeschakeld.

8

Maatregelen

Beantwoord de volgende vragen per maatregel.

8.1 MAATREGEL

Welke maatregel gericht op de aangevraagde soorten bent u van plan te nemen? Beschrijf de voorgenomen maatregel zo concreet mogelijk met voldoende detail.

Boomvalk

Nabij het plangebied is ten zuiden van de A10 een jaarrond beschermd nest aangetroffen van de boomvalk. Verstoring van deze nestlocatie tijdens de duur van de werkzaamheden kan niet worden uitgesloten. Maatregelen zijn nodig om de effecten op deze nestlocatie te beperken. De meest recente versie van de mitigerende maatregelen voor broedvogels met jaarrond beschermde nesten (boomvalk) staan beschreven in de Toelichting bij het Tracébesluit (IBZ, maart 2016), paragraaf 10.3, pagina 106. Dit zijn:

- Het kappen van bomen met nesten of bomen in de directe nabijheid van nestlocaties van boomvalk moet plaatsvinden in de periode van 1 augustus tot 1 mei.
- Verstoring van broedende vogels moet voorkomen worden door verstorende werkzaamheden nabij de nestlocaties te starten voorafgaand aan het broedseizoen. De broedperiode loopt voor de boomvalk van begin mei tot en met juli. Echter, de broedperiode kan zowel eerder als later beginnen of eindigen afhankelijk van de lokale klimatologische omstandigheden en van de meteorologische omstandigheden voorafgaand en tijdens de werkzaamheden. Een deskundige op het gebied van roofvogels moet de exacte periode van voortplanting aangeven.
- De werkzaamheden ter hoogte van de nesten van boomvalk moeten worden afgestemd en uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van roofvogels.

Vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger)

In het plangebied van de A10 zijn foerageergebied en vliegroutes van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis aanwezig. Het verstoren van het leefgebied van deze vleermuissoorten tijdens de werkzaamheden kan niet worden voorkomen. Maatregelen zijn nodig om de effecten op deze vleermuissoorten te beperken. In de Toelichting bij het Tracébesluit (IBZ, maart 2016), paragraaf 10.3, pagina 107 is de meest recente versie van de algemeen geldende mitigerende maatregelen voor vleermuizen beschreven.

Dit zijn:

- Werkzaamheden voor het verwijderen van beplanting en het dempen van oppervlaktewater buiten de kwetsbare periode van vleermuizen uitvoeren. Deze werkzaamheden uitvoeren in de periode van november t/m maart. Tijdens de kwetsbare periode voor vleermuizen (van april t/m oktober) niet werken na zonsondergang, tenzij er op het werkterrein gebruik wordt gemaakt van vleermuisvriendelijke verlichting.
- Afscherming en scheiding van werklocatie en vliegroute middels schermen. Nadrukkelijk is het van belang dat de kleine weterring langs de Amstel in het oostelijk deel van het plangebied goed wordt afgeschermd van de werkzaamheden middels verduisterde schermen en vleermuisvriendelijke verlichting. De vliegroute dient permanent behouden te blijven.
- Het (tijdelijke) verlies aan geschikt foerageergebied en bestaande vliegroutes, doordat beplanting langs de A10 gekapt wordt, mitigeren door in de directe omgeving beplanting van voldoende omvang aan te planten en door aanleg natuurvriendelijke oevers langs doorgaande watergangen. Deze nieuwe beplanting moet bestaand foerageergebied en vliegroutes versterken of hiermee moet nieuw foerageergebied en vliegroutes worden gecreëerd.

In juli 2016 is er een mitigatieplan opgesteld waarin de mitigerende maatregelen voor vleermuizen verder in detail zijn uitgewerkt (Van Meurs, juli 2016). Hierbij is onderscheidt gemaakt in tijdelijke en permanent noodzakelijke maatregelen en wordt een overzicht gegeven van maatregelen die genomen worden ter versterking van het netwerk van de populatie vleermuizen. Tevens zijn maatregelen opgenomen voor de begeleiding en monitoring van de werkzaamheden. Specifiek wordt er in het mitigatieplan ingezoomd op de situatie ter hoogte van de watergang Kleine Wetering, welke een belangrijke noord-zuidverbinding is voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Voor een overzicht van de in detail uitgewerkte mitigerende maatregelen wordt verwezen naar het mitigatieplan (Van Meurs, juli 2016).

8.2 LOCATIE MAATREGEL

Is de uitvoering van de maatregel locatiegebonden? Geef dan op kaart de locaties aan.

Boomvalk

Net buiten de begrenzing van het plangebied van project Zuidasdok komt een jaarrond beschermd nest van boomvalk voor (zie figuur 5 paragraaf 5.4). Werkzaamheden binnen het plangebied in de omgeving van het nest kunnen voor verstoring zorgen. De mitigerende maatregelen zijn alleen aan de orde voor werkzaamheden ter hoogte van de nestlocatie van de boomvalk.

Vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger)

Voor vleermuizen geldt dat op alle locaties waar groen wordt verwijderd en wateren worden gedempt die als vliegroute en foerageergebied dienen er sprake is van het gebruik van deze maatregelen, zowel in het gebied langs de A10 als bij de knooppunten Amstel en De Nieuwe Meer.

Zie voor een omschrijving van de locaties waar deze maatregelen moeten worden uitgevoerd en de omschrijving van de vleermuisvliegroutes en foerageergebieden de hieronder genoemde rapportages:

- Meurs, F.A. van, januari 2016. Aanvullend onderzoek vleermuizen in het kader van de Flora- en faunawet. Plangebied: Zuidas en Zuidasdok, Amsterdam. Opdrachtgever: Gemeente Amsterdam, Project Zuidasdok. Kenmerk: ER20151123v02. Ecoresult, Dordrecht (uit: 'Rapportage actualisatie milieu-informatie - Bijlage 4', maart 2016).
- Adviesbureau E.C.O.Logisch, 2014. Aanvullend Flora en faunaonderzoek Zuidasdok. Kenmerk: ARNA 1401.B v2.

8.3 DOEL MAATREGEL

Welk doel wilt u met de maatregel bereiken? Bijvoorbeeld het voorkomen van overtreden van een bepaalde verbodsbepaling voor een soort. Of het compenseren van afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Boomvalk

Nabij het plangebied is ten zuiden van de A10 een jaarrond beschermde nest aangetroffen van de boomvalk. Verstoring van deze nestlocaties tijdens de duur van de werkzaamheden kan niet worden uitgesloten. Er worden maatregelen genomen om de versturende effecten op deze nestlocatie en het broedpaar te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken.

Vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger)

In het plangebied van de A10 zijn foerageergebied en vliegroutes van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger aanwezig. Voor het verstoren en vernietigen van het leefgebied van deze vleermuissoorten worden maatregelen genomen om versturende effecten van de werkzaamheden te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken.

8.4 EFFECTIVITEIT MAATREGEL

Waarom is het aannemelijk dat de maatregel effectief zal zijn? Betrek bij uw antwoord de lokale omstandigheden. Leg daarbij een relatie met uw antwoorden in paragraaf 3.

Het is zeer aannemelijk dat de maatregelen effectief zijn omdat een deel van de maatregelen zijn gericht op het faseren van de werkzaamheden in tijd, waardoor de grootste verstoring optreedt in de periode waarin de soort het minst kwetsbaar is. Bijvoorbeeld door het uitvoeren van de meest versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen van boomvalk en tijdens de winterrustperiode van vleermuizen. Voor de maatregelen geldt verder dat deze worden afgestemd en uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van roofvogels en/of vleermuizen. Voor vleermuizen gelden daarnaast nog maatregelen waarbij de effectiviteit van de maatregelen gemonitord wordt, waarna op basis van deze monitoring de maatregelen eventueel aangepast kunnen worden (Van Meurs, juli 2016).

8.5 AFHANKELIJK

Bent u voor de uitvoering of instandhouding van de maatregel afhankelijk van derden?

Ja. Zuidasdok is voor de uitvoering afhankelijk van de aannemer (uitvoerende partij). Op dit moment loopt een aanbestedingsprocedure. Begin 2017 wordt bekend welke aannemer het werk gegund krijgt. Door het opstellen van een ecologisch werkprotocol, en het inzetten van ecologische begeleiding en monitoring voor de duur van de werkzaamheden wordt geborgd dat de mitigerende maatregelen op de juiste wijze en op het juiste moment worden uitgevoerd. Voor het uitvoeren van de ecologische begeleiding en monitoring wordt, wanneer nodig, ook een externe partij ingeschakeld.

8.6 UITVOERING MAATREGEL: MONITOREN

Is de maatregel functioneel, voordat u met uw werkzaamheden begint? Leg daarbij een relatie met uw antwoord op vraag 2.4. Wie gaat de functionaliteit van de maatregel bepalen? Beschrijf de deskundigheid van deze persoon.

De (kap)werkzaamheden die versturend zijn voor boomvalk en vleermuizen moeten door de aannemer vooraf worden afgestemd en uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van roofvogels en vleermuizen. Op deze wijze wordt zekerheid verkregen dat de methode en fasering die de aannemer wil toepassen overeenkomt met de voorgestelde mitigerende maatregelen en bovenal dat het beoogde doel van de maatregelen behaald wordt. Specifiek voor boomvalk en vleermuizen geldt het volgende:

Boomvalk

Voor minimaal de duur van de werkzaamheden (2017 – 2027) wordt door (of in opdracht van) Zuidasdok jaarlijks een monitoring uitgevoerd naar de aanwezigheid van (broedende) roofvogels binnen het plangebied en de directe omgeving. Voor de nestlocatie van de boomvalk betreft dit een voortzetting van de monitoring die tot nu toe al jaarlijks plaatsvindt. Deze monitoring wordt uitgevoerd door een deskundig ecooloog op het gebied van roofvogels.

Vleermuizen

In het mitigatieplan voor vleermuizen (Van Meurs, juli 2015) zijn maatregelen opgenomen waarbij de effectiviteit gemonitord moet worden. Op basis van deze monitoring kunnen de maatregelen eventueel aangepast worden. Deze monitoring wordt uitgevoerd door een deskundig ecooloog op het gebied van vleermuizen.

9 Alternatieven

Vraagt u aan voor een zwaar beschermde soort? Beantwoord dan ook de vragen in deze paragraaf. Maak zo nodig onderscheid per soort(groep).

9.1 ALTERNATIEVE LOCATIE

Welke alternatieve locaties voor uw project heeft u overwogen waardoor uw werkzaamheden geen of minder schadelijke effecten hebben voor de soort? Onderbouw waarom deze alternatieve locaties niet mogelijk zijn.

Tijdens en voorafgaand aan de m.e.r.-procedure voor het project Zuidasdok zijn verschillende alternatieven en varianten beoordeeld. De nestlocatie van boomvalk ligt buiten de begrenzing van het plangebied Zuidasdok maar wordt verstoord door de werkzaamheden. De vliegroutes en foerageergebied van vleermuizen liggen binnen en direct buiten de begrenzing van het plangebied Zuidasdok. Werkzaamheden bij A10 ter hoogte van deze nestlocatie (boomvalk), vliegroutes en foerageergebieden (vleermuizen) zijn per definitie verstorend. Door het stedelijk gebied van Zuidas aan weerszijden van de A10 Zuid en de daartussen gelegen spoor- en metrobundel zijn redelijkerwijs geen alternatieven en varianten denkbaar waarbij geen sprake is van verstoring.

9.2 ALTERNATIEVE INRICHTING

Welke alternatieve inrichtingsplannen heeft u overwogen waardoor uw werkzaamheden geen of minder schadelijke effecten hebben voor de soort? Onderbouw waarom deze alternatieve inrichtingsplannen niet mogelijk zijn.

Zie het antwoord bij 9.1.

9.3 ALTERNATIEVE WERKWIJZE

Welke alternatieve werkwijze heeft u overwogen waardoor uw werkzaamheden geen of minder schadelijke effecten hebben voor de soort? Onderbouw waarom deze alternatieve werkwijzen niet mogelijk zijn.

Voor Zuidasdok loopt op dit moment een aanbestedingsprocedure. Begin 2017 wordt bekend welke partij het werk gegund krijgt. Om de expertise van de markt te kunnen benutten, wordt de bouw aanbesteed in de vorm van een zogenaamd Design & Construct contract. Hierbij bedenkt de aannemer binnen de grenzen van een programma van eisen van de opdrachtgever de beste oplossing, uitvoeringswijze en fasering. Dat betekent dat op dit moment niet bekend is volgens welke werkwijze de aannemer precies gaat werken en welke alternatievenafweging hierbij is toegepast.

9.4 ALTERNATIEVE PLANNING

Welke alternatieve planning heeft u overwogen waardoor uw werkzaamheden geen of minder schadelijke effecten hebben voor de soort? Wilt u uw werkzaamheden uitvoeren tijdens de kwetsbare periode van de soort? Onderbouw waarom het uitvoeren van de werkzaamheden buiten de kwetsbare periode niet mogelijk is.

Voor Zuidasdok loopt op dit moment een aanbestedingsprocedure. Begin 2017 wordt bekend welke partij het werk gegund krijgt. Om de expertise van de markt te kunnen benutten, wordt de bouw aanbesteed in de vorm van een zogenaamd Design & Construct contract. Hierbij bedenkt de aannemer binnen de grenzen van een programma van eisen van de opdrachtgever de beste oplossing, uitvoeringswijze en fasering. Dat betekent dat op dit moment niet bekend is volgens welke planning en fasering de aannemer precies gaat werken en welke alternatievenafweging hierbij is toegepast.

10 Literatuur

10.1 GEBRUIKTE DOCUMENTEN

Heeft u in uw antwoorden verwijzingen naar literatuur (rapporten, andere ontheffingen, beleidstukken, protocollen, standaarden) opgenomen? Neem dan een literatuurlijst op. Geef daarnaast aan welke documenten u aan deze aanvraag heeft toegevoegd.

In dit projectplan wordt verwezen naar onderstaande documenten. Deze documenten zijn alle toegevoegd bij de ontheffingsaanvraag.

- Zuidasdok, brief juli 2016. Machtiging voor aanvraag ontheffing Flora- en faunawet voor project Zuidasdok door Ingenieursbureau Zuidasdok VOF (IBZ).
- Adviesbureau E.C.O. Logisch, 2014. Aanvullend Flora en faunaonderzoek Zuidasdok. Kenmerk: ARNA 1401.B v2.
- IBZ, maart 2015. Deelrapport natuur en ecologie. Milieueffectrapport – Bijlage 15..
- Ministerie van Infrastructuur en Milieu, maart 2016. Tracébesluit Zuidasdok – Deel III Toelichting.
- IBZ, maart 2016. Rapportage actualisatie milieu-informatie. Toelichting Tracébesluit - Bijlage 5.
- Groeneveld, M., juli 2015. Rapportage inventarisatie rugstreeppad knooppunten Amstel en Nieuwe Meer. Rapportage actualisatie milieu-informatie - Bijlage 3 (maart 2016).
- Meurs, F.A. van, januari 2016. Aanvullend onderzoek vleermuizen in het kader van de Flora- en faunawet. Plangebied: Zuidas en Zuidasdok, Amsterdam. Rapportage actualisatie milieu-informatie - Bijlage 4 (maart 2016).
- Meurs, F.A. van, juli 2016. Mitigatieplan vleermuizen. In het kader van de Flora- en faunawet. Plangebied: Zuidas en Zuidasdok, Amsterdam. In opdracht van: gemeente Amsterdam. Rapportkenmerk: ER20160411v03. Ecoresult,Dordrecht.
- Bureau Waardenburg, 2013. Sperwer en boomvalk in Kennis Kwartier Noord te Amsterdam Mogelijke effecten van ontwikkelingen passend binnen het ontwerp bestemmingsplan. opdrachtgever: Dienst Zuidas, gemeente Amsterdam.